

Sygn. akt I ACz 308/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Anna Kowacz-Braun

SSA Władysław Pawlak

SSA Jerzy Bess (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2013 roku w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko B. J. i P. J.

o uznanie czynności za bezskuteczną

na skutek zażalenia powoda na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Krakowie z dnia 3 lipca 2012 r., sygn. akt I C 915/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 308/13

UZASADNIENIE

Powód J. K. dochodzi w przedmiotowej sprawie uznania za bezskuteczną umowy darowizny zawartej pomiędzy powodami w trybie art. 47 § 1 k.r.o., na mocy której nieruchomości stanowiąca do tej pory własność osobistą powoda została włączona do majątku wspólnego obojga pozwanych małżonków.

W piśmie z dnia 12 kwietnia 2012 r. powód rozszerzył żądanie pozwu domagając się m. in. uznania za bezskuteczną w stosunku do powoda J. K. „postanowienia Sądu Rejonowego w Wadowicach z 4 października 2011 r. wydanego w sprawie I Ns 626/11, w części dotyczącej działki o nr (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonym w B., mającej powierzchnię (...)ha objętej księgą wieczystą nr (...), prowadzoną przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Wadowicach, mocą którego na mocy dokonanego zniesienia współwłasności tej nieruchomości właścicielką w całości tejże stała się pozwana B. J., w miejsce dotychczasowej współwłasności po 1/2 tej nieruchomości ze strony małżonków B. J. i P. J.”. Zarządzeniem z dnia 16 maja 2012 r. pełnomocnik powoda został wezwany do uzupełnienia braków formalnych pisma poprzez wskazanie czynności prawnej dłużnika, której dotyczy pozew w tej części. W odpowiedzi pełnomocnik powoda oświadczył, że „domaga się uznania za bezskuteczną w stosunku do niego czynności prawnej obu pozwanych B. J. i P. J., która nastąpiła w wyniku wniesienia przez B. J. wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości do Sadu Rejonowego w Wadowicach do sygn. sprawy I Ns 626/11 i co nastąpiło na zgodny wniosek małżonkom B. J. i P. J. postanowieniem tegoż Sądu z 4 października 2011 r., które to postanowienie zostało dołączone do akt nin. sprawy wraz z pismem procesowym pow. J. K. z 12 kwietnia 2012 r., przy czym w tym zakresie żądanie pozwu dotyczy działki nr (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonym w B. mającym powierzchnię (...) ha objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Wadowicach, a na mocy którego prawomocnego postanowienia o zniesieniu współwłasności tej nieruchomości właścicielką w całości tejże stała się pozwana B. J., w miejsce dotychczasowej współwłasności po 1/2 tej nieruchomości

po stronie małżonków B. J. i P. J.. Tak więc żądaniem pozwu w tym zakresie jest objęta czynność prawna zgodna obu pozwanych dotycząca zniesienia współwłasności tejże działki postanowieniem z 4 października 2011 r. wydanym w sprawie I Ns 626/11 Sadu rejonowego w Wadowicach, a dołączonym do akt sprawy.”

Przewodniczący zarządzeniem z dnia 3 lipca 2012 r. zwrócił pozew w zakresie tego żądania. W ocenie Przewodniczącego mając na uwadze treść tak sformułowanego żądania pozwu w części objętej zarządzeniem, należy uznać, że powód nie wykonał należycie zarządzenia z dnia 16 maja 2012 r., nie sprecyzował bowiem jakiej konkretnie czynności prawnej dłużników dotyczy pozew w tej części. Żądanie uznania za bezskuteczne wobec powoda nie może dotyczyć orzeczenia sądu, a jedynie czynności prawnej dłużnika, a ta została określona jako czynność „dotycząca” zniesienia współwłasności. Ze sformułowania użytego przez powoda nie wynika jaka konkretnie czynność dotycząca zniesienia współwłasności jest objęta żądaniem pozwu, a żądanie w tym zakresie musi być precyzyjnie określone przez powoda, nie może być pozostawione interpretacji Sądu i strony pozwanej.

Zażalenie na zarządzenie wniósł powód, domagając się uchylenia zarządzenia w całości i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do dalszego prowadzenia. Zarządzeniu zarzucił:

1) naruszenie art. 130 § 1 i 2 k.p.c. przez błędne zastosowanie w sprawie tych przepisów jako podstawy zwrotu zaskarżonym zarządzeniem rozszerzonego żądania pozwu, a to na skutek błędnego ustalenia, że powód choć wykonał zarządzenie Sądu w sprawie w tym zakresie z 16 maja 2012 r. odpowiadając na wezwanie Sądu pismem z 1 czerwca 2012 r., to jednakowoż nie wykonał należycie zarządzenia Sądu z 16 maja 2012 r. przez niesprecyzowanie o jakie konkretne czynności prawne dłużników w tym zakresie rozszerza żądanie pozwu, a w konsekwencji tego, że zasadnym było po myśli powołanych przepisów prawnych dokonanie zwrotu w tym zakresie żądania pozwu, gdy tymczasem w tym zakresie stanowisko Sądu było sprzeczne z art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c., gdyż pełnomocnik powoda zarówno w piśmie procesowym w tym zakresie rozszerzającym żądanie pozwu z 12 kwietnia 2012 r., jak również w piśmie z 1 czerwca 2012 r. wykonującym polecenie Sądu z 16 maja 2012 r., tenże dokładnie sprecyzował czego dotyczy żądanie rozszerzonego pozwu.

2) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego w sprawie bez wszechstronnego jego rozważenia, a co polega na błędnym ustaleniu, że pełnomocnik powoda nie sprecyzował w sposób należyty żądania pozwu w przedmiotowym zakresie, mimo wezwania go w tym zakresie przez Sad, gdy tymczasem z materiału zebranego w sprawie wynika w sposób niezbity wprost przeciwnie, że to zadanie rozszerzone pozwu zostało sprecyzowane w sposób właściwy przez pełnomocnika powoda, a w konsekwencji tego brak było podstawy prawnej do zwrotu w tym zakresie rozszerzonego żądania pozwu.

W uzasadnieniu zażalenia wskazał, że bezsporne jest, że w terminie wykonał wezwanie Sądu. W jego ocenie wykonane zostało ono należycie, gdyż powód sprecyzował żądanie podając, że: „tak więc żądaniem pozwu w tym zakresie jest objęta czynność prawna zgodna obu pozwanych dotycząca zniesienia współwłasności tejże działki postanowieniem z 4 października 2011 r. wydanym w sprawie I Ns 626/11 Sadu Rejonowego w Wadowicach, a dołączonym do akt sprawy.” Wcześniej zaś pełnomocnik powoda w powyższym piśmie procesowym wyraźnie podał na czym i jakich czynności prawnych dotyczy żądanie pozwu w przedmiotowej rozszerzonej części pismem procesowym z 12 kwietnia 2012 r. Ponadto skarżący podniósł, że art. 130 k.p.c. przewiduje sankcję jedynie za niewykonanie wezwania sądu, a nie za nienależyte – w ocenie sądu – jego wykonanie, zaś kwestia oceny, czy pozew jest przez powoda właściwie sprecyzowany w tym zakresie jest podstawą rozstrzygnięcia Sadu I instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a na pewno nie może być podstawą prawną do dokonania zarządzeniem zwrotu pozwu na skutek ustalenia, że choć na żądanie Sadu pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie pozwu, to jednakowoż dokonał tego z sposób niewłaściwy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, co prowadzi do jego oddalenia.

Stosownie do treści art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu,

chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna. Brak takiego dokładnego określenia żądania jest brakiem formalnym, który zgodnie z art. 130 § 2 k.p.c., w przypadku jego nieusunięcia, prowadzi ostatecznie do zwrotu pozwu. Jeśli po wezwaniu do usunięcia braków strona złoży kolejne pismo, przeformułuje swoje żądanie, ale w dalszym ciągu w taki sposób, że nie stanowi ono dokładnie określonego żądania, to należy uznać, że brak ten nie został usunięty. Nie można zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, że „niewłaściwe wykonanie” wezwania do usunięcia braków nie może skutkować zwrotem pozwu. W takiej sytuacji strona mogłaby bowiem składać bezustannie kolejne pisma, pozornie odnoszące się do kolejnych wezwań, a sąd nie mógłby zwrócić pism mimo oczywistych braków. Dlatego jeśli w piśmie będącym odpowiedzią na wezwanie nie zostają usunięte zgodnie z wezwaniem jego braki, to należy uznać, że wezwanie sądu zostało co najmniej częściowo niewykonane. Jeśli brak ten jest tego rodzaju, że uniemożliwia sprawie nadanie dalszego biegu, należy zwrócić pozew.

W przedmiotowej sprawie powód ani w piśmie z dnia 12 kwietnia 2012 r., ani w kolejnym piśmie, będącym odpowiedzią na wezwanie, ani nawet w zażaleniu nie określił dokładnie żądania rozszerzonego powództwa. Zostało ono określone jako „postanowienie Sądu Rejonowego w Wadowicach (...) mocą którego na mocy dokonanego zniesienia współwłasności tej nieruchomości właścicielką w całości tejże stała się pozwana B. J.”, „czynności prawnej obu pozwanych B. J. i P. J., która nastąpiła w wyniku wniesienia przez B. J. wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości do Sadu Rejonowego w Wadowicach (...) i co nastąpiło na zgodny wniosek małżonkom B. J. i P. J. postanowieniem tegoż Sądu”, „czynność prawna zgodna obu pozwanych dotycząca zniesienia współwłasności tejże działki postanowieniem (...) Sadu Rejonowego w Wadowicach”. Żadne z tych określeń nie zawiera wskazania, jakiej konkretnie czynności prawnej dokonanej przez pozwanych powód domaga się uznania za bezskuteczną. Należy podkreślić, że powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, pozostałe żądania sformułował w sposób prawidłowy, wyraźnie wskazując o jaką czynność dokładnie chodzi (umowa darowizny, sprzedaży). Z taką samą dokładnością należało zatem wskazać czynność prawną (czynności prawne) pozwanych związane z wydanym przez Sąd Rejonowy w Wadowicach postanowieniem.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że na tym etapie nie trzeba dokładnie określić żądania i dopiero przy wyrokowaniu sąd określi, czy roszczenie było prawidłowo sprecyzowane. Przy wyrokowaniu sąd stwierdza, czy roszczenie jest zasadne czy też nie, jednak aby doszło w ogóle do takiego stwierdzenia, sąd musi wiedzieć, o czym ma orzekać. Precyzyjne sformułowanie żądania jest obowiązkiem nie sądu przy wyrokowaniu, lecz strony na etapie wnoszenia powództwa. Brak takiego wskazania, pomimo wezwania do jego uzupełnienia, prowadzi do zwrotu pozwu.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.